

Verslag

Onderwerp: Omgevingswerkgroep Kessel

Plaats/datum bespreking: Kessel, 18-04-2017

Voorzitter: Marita Cals en Adriaan Berkhof

1. Inleiding

Marita Cals, omgevingsmanager Waterschap Limburg, opent de bijeenkomst. Ze introduceert Adriaan Berkhof die haar bij de contacten met de bewoners in Kessel ondersteunt. Daarnaast introduceert ze Govert Ramselaar, jurist, die namens het waterschap de processtappen van het eventueel opheffen van de status primaire waterkering in beeld brengt en Wout de Feijer, technisch manager die vandaag een toelichting geeft op de normering.

2. Algemeen

Waterschap Limburg is in het voorjaar van 2016 gestart met de aanpak van de dijken van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het gaat om 15 dijktrajecten in 6 gemeenten in Noord en Midden Limburg. De dijkversterkings- en dijkverleggingsprojecten uit het HWBP verlopen in drie fasen: de verkenning, planuitwerking en realisatie. Het programma bevindt zich nu in de verkenningfase waarbij ruimte is voor expertise en input vanuit de omgeving. Dat gebeurt op verschillende manieren: omgevingswerkgroepen, ontwerpateliers en informatiebijeenkomsten. In een omgevingswerkgroep worden per dijktraject 10-30 deelnemers meegenomen in het proces, de voortgang, de dilemma's en keuzes van het betreffende dijktraject. In een ontwerpatelier praten 5-10 direct belanghebbenden mee over specifieke ontwerpvraagstukken van een deel van het dijktraject, bijvoorbeeld de inpassing van de dijk in een straat. Notabene voor Kessel zijn in deze fase geen bewonersateliers voorzien. Bijzondere vraag die in Kessel wordt verkend in het proces is of de primaire kering uit de Waterwet kan. Tijdens algemene informatiebijeenkomsten wordt informatie, waaronder die uit de omgevingswerkgroep, weer breed gedeeld met alle belangstellenden. De komende maanden ligt de focus op het verder uitwerken van een aantal vraagstukken en ontwerpen.

3. Kennismaking

De deelnemers worden van harte welkom geheten op de eerste omgevingswerkgroep van dijktraject Kessel. Ter kennismaking is de deelnemers gevraagd om zich kort voor te stellen.

4. Omgevingswerkgroep

In de omgevingswerkgroep worden processtappen, keuzes en dilemma's samen besproken. Hierbij is het van belang dat de omgevingswerkgroep uit een vertegenwoordiging bestaat van de verschillende belangen in Kessel. Er is stilgestaan bij een goede vertegenwoordiging van de belanghebbenden. De deelnemers wordt gevraagd wie definitief gaat deelnemen.

Het voorstel is om 'het dijkengroepje' van de 5 bewoners, aangevuld door Neptunes deel te laten nemen aan de omgevingswerkgroep. Het 'dijkengroepje' bestaat uit 5 bewoners van de Haagweg, waaronder de voorzitter van het dorpsoverleg.

Voor het dijktraject Kessel is geen intensieve ontwerppogave, vergeleken met de andere trajecten. Voor Kessel wordt (vooralsnog) geen ontwerpatelier gepland, maar alles binnen de omgevingswerkgroep besproken. Dit dijktraject heeft wel een specifieke invulling, naar aanleiding van de wens van de bewoners van Kessel. Namelijk het proces tot het eventueel uit de wet halen van dit dijktraject.

5. Processtappen opheffen primaire waterkering

De jurist van het waterschap geeft een toelichting op de te volgen processtappen voor het opheffen van de status van primaire waterkering. De grote vraag die bewoners hebben is wat gedaan dient te worden om dit dijktraject uit de wet te halen. In de huidige Waterwet kan dat niet alleen meer met een Algemene Maatregel van Bestuur maar dient een wetswijziging te komen. In dit stadium is nog niet duidelijk hoe het Rijk hier mee omgaat. Het betreft een unieke situatie, waarbij DGRW precedentwerking wil voorkomen.

Het eerste deel van de toelichting gaat over de vraag of een respectievelijk dit dijktraject uit de wet gehaald kan worden. Het vertrekpunt van het Rijk is dat er nu een primaire kering is die in de Waterwet staat. Er dient goed in beeld te worden gebracht dat versterken onredelijk is, wat de alternatieven zijn en hoe die uitpakken. Daarbij dient ook in beeld te worden gebracht wat de consequenties zijn van het opheffen van de dijk. In Kessel is dat er waarschijnlijk geen slachtoffers zijn door dichte nabijheid van de hoge grond en voorspelbaarheid van de waterstanden.

Het tweede deel gaat over hoe dit dijktraject uit de wet gehaald zou kunnen worden en welke planning te verwachten is. Het lijkt nu verstandig te wachten tot de inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet. Invoering van deze wet heeft nog wel een onzekere planning.

Tot het voorkeursalternatief is de focus op de OF vraag. De daadwerkelijke procedure is dan meer volgend.

Een aandachtspunt is de eventuele wijziging van het bestemmingsplan. Nu staat het dijktraject in 3 afzonderlijke delen vermeld. Bij wijziging van dijktraject is het raadzaam dat Waterschap en gemeente hier gezamenlijk in optrekken. Dit kan wachten tot een volgende herziening bestemmingsplan.

Projectplan Waterwet: het is nog onduidelijk of deze nodig is. Er gebeurt buiten namelijk geen fysieke ingreep. Dit wordt afgestemd met het Rijk. Wat van belang is om een punt van formele inspraak te organiseren om een ieder de gelegenheid te geven zijn/haar zienswijze te geven.

De eerste vervolgstap is dat het Waterschap met DGRW om tafel gaat. De andere overheden komen daarna aan de beurt: gemeente ivm verschuiven verantwoordelijkheden. Daarna volgt regionaal ambtelijke voorbereiding, waarna een bestuurlijk proces Noordelijke Maasvallei komt. Het verdere vervolgtraject wordt dus nog onderzocht.

6. Toelichting (nieuwe) normering

Wout de Feijter van het waterschap geeft een toelichting op de normering die vanaf 1-1-2017 van kracht is geworden. De presentatie is bij het verslag gevoegd.

Reactie vanuit de bewoners is dat in Kessel de vastgestelde veiligheidsnorm te hoog is ten opzichte van het aanwezige economische belang achter de kering. Wout geeft aan dat Kessel landelijk gezien al in de onderste veiligheidsklasse zit. Een lagere klasse is, wettelijk gezien, niet aanwezig.

Omdat deze klasse in Kessel te conservatief lijkt te zijn is voor dit traject een parallel spoor ingezet, namelijk het onderzoeken van de mogelijkheid tot het afwaarderen van de status van primaire waterkering.

Geplande rivierverruiming, die reeds vastgesteld zijn, zijn reeds in de toekomstige waterstanden meegenomen. Hierover is afstemming met provincie Limburg. In veel gevallen gaat het hier om centimeters verlaging, dus er verhoging van de huidige waterkering is altijd aan de orde.

De toekomstscenario's, die onder andere door het KNMI zijn opgesteld, houden rekening met klimaatverandering. Dit komt op de Maas tot uitdrukking in stijgende hoogwaters tot hogere afvoeren in de toekomst. In de aanleg van de waterkering wordt hier op geanticipeerd.

7. Toelichting oplossingsrichtingen dijktraject

Adriaan ligt de verschillende oplossingsrichtingen toe in het dijktraject Kessel. Het dijktraject Kessel is opgedeeld in twee dijksecties. De diverse oplossingsrichtingen zijn gebaseerd op de kanssessies. Voor de bewoners zijn er eigenlijk maar twee alternatieven:

- 1a: dijk afwaarderen
- 1b/c: de dijk verhogen en via de Haagweg aansluiten op de hoge grond, zowel in noordelijke als in zuidelijke richting (richting Neptunes).

Een rivierwaardse verlegging (1D) en een nieuwe dijk achterlangs de woningen (2C) heeft niet medewerking van de bewoners. Er ligt hiertegen een petitie met 122 handtekeningen. Toch wordt

wel voor alle oplossingsrichtingen de effecten in beeld gebracht, juist om open en transparant te komen tot een voorkeursalternatief.

8. Rondvraag en afsluiting

- Bewoners willen geen dijk en het heeft wat enkelen betreft dan geen zin mee te denken in bredere zin. Het Waterschap benadrukt dat er in Kessel een parallel spoor is opgezet om afwaardering te onderzoeken. Echter, het andere spoor dient ook zorgvuldig doorlopen te worden. Alle opties moeten overzichtelijk en helder in beeld gebracht worden, zodat een goede afweging mogelijk is. De bewoners benaderen dat er een petitie ligt met 122 handtekeningen tegen dijksectie 2 (alternatief 2C).
- Een bewoner wijst erop dat Rein Dupont in het beheerplan gemeld heeft dat het Waterschap met de belanghebbenden meedenkt, zolang de 'zolang de waterveiligheid niet in gevaar komt'.
- De presentatie wordt toegezonden aan de deelnemers. (actie Adriaan)
- Er wordt aandacht gevraagd voor locaties waar geen kering is, maar waar nu wel een overstromingsrisico is. In Kessel is dit het lagere deel bij het dorpsplein. De wettelijke taak van Waterschap Limburg is om gebieden met een primaire kering te beschermen. Er loopt een inventarisatie van deze gebieden door het Waterschap. Hierin wordt opgetrokken met gemeenten en veiligheidsregio. De gemeente vult aan dat stap 1 is om deze gebieden in beeld te brengen, waarna in stap 2 een afweging gemaakt gaat worden om deze al dan niet te beschermen. Daarna wordt via stuurgroep DeltaMaas (andere stuurgroep dan Stuurgroep Noordelijke Maasvallei) een traject ingegaan om deze gebieden beschermd te krijgen. De gemeente heeft hier een belangrijke rol in.
- Vraag van bewoner is of men in de tussenliggende periode tot de komende omgevingswerkgroep contact kan opnemen met Govert over voortgang van het overleg met het rijk. De contacten met DGRW lopen via het waterschap. Contacten tussen het waterschap en de bewoners lopen via Marita. Afsproken wordt dat halverwege (dus begin juni) Marita benaderd kan worden over de voortgang in het parallelle spoor.
- Het is nog niet aan te geven wanneer een 'Go-No go' voor geen dijk zal zijn. Afspraak is dat beide sporen parallel blijven lopen maar het waterschap het uitgewerkte voorkeursalternatief (het spoor dat het waterschap de wettelijke taak uitvoert) niet zal aanbesteden aan een uitvoerende partij voordat er een gedragen besluit is wat het wordt. In de komende periode worden door het waterschap de mogelijke oplossingsrichtingen verder uitgewerkt richting een voorkeursalternatief. Ook de voortgang op dit gebied wordt de volgende omgevingswerkgroep besproken.

Afspraken

Dit verslag wordt toegestuurd aan de deelnemers van de omgevingswerkgroep en wordt op de website van Waterschap Limburg geplaatst, inclusief de presentatie.

De volgende omgevingswerkgroep is op dinsdagmiddag 4 juli tussen 14u en 16u. In principe bij 'Biej Ton en Marije'. Dit is voorafgaand aan de volgende bijeenkomst van de stuurgroep op 12 juli.